

Nationalpark Skjoldungernes Land, att.: Thomas Vestergaard-Nielsen
Ledreborg Alle 2B
4320 Lejre
Pr. mail thove@nst.dk

Kystdirektoratet
J.nr. 20/02313-13
Ref. Thomas Larsen
10-11-2020

Tilladelse til udlægning af to stenrev i Roskilde Fjord, nær Gershøj (Lejre) og Veddelev (Roskilde)

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til udlægning af to stenrev i Roskilde Fjord, på de vilkår som fremgår nedenfor.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Lovgrundlag

Etablering af stenrev på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 2 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 705 af 29/05/2020).

Kystdirektoratet skal vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 654 af 19/05/2020).

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Udformningen og etableringen af stenrevne skal ske i overensstemmelse med det ansøgte.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af stenrevne eller anlægsmetoderne.
3. Der må alene anvendes rene natur-/sprængsten.
4. Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er opført i overensstemmelse med tilladelsen samt angiver anlæggets endelige position.

5. Tilladelsen bortfalder hvis anlægsarbejdet ikke er afsluttet indenfor 3 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
6. Tilladelsens indehaver forpligter sig til at vedligeholde stenrevne i god og forsvarlig stand, såfremt forhold medfører deres nedbrydning eller ændring.
7. Tilladelsen til at etablere stenrevne og de opførte stenrev må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.
8. Stenrevne eller dele heraf kan af Kystdirektoratet kræves fjernet, for ejers regning, såfremt:
  - vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter anlæggenes permanente fjernelse.

I forbindelse med en fjernelse af anlæggene skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede inden anlæggets etablering, som muligt.

Der skal tilsendes Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) dokumentation for reetableringen.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af anlægget for et, i forbindelse med stenrevnes tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede konstruktions sikkerhed eller stabilitet.

Det er en forudsætning for udnyttelse af tilladelsen, at der gennemføres en marinarkæologisk forundersøgelse efter aftale med det stedlige marinarkæologiske museum jf. høringssvar.

Begrundelse for tilladelsen

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der ikke synes at være væsentlige hensyn der taler imod projektet.

Kystdirektoratet har bl.a. vurderet at der ikke er væsentlige naturhensyn som taler imod projektet, ligesom der ikke synes at være hensyn i øvrigt, som taler imod projektet.

I forbindelse med Kystdirektoratets vurdering er der bl.a. blevet lagt vægt på de indkomne høringssvar samt at formålet med projektet er at fremme det marine dyre- og planteliv, der er knyttet til stenrev.

Det findes tillige sandsynliggjort, at der er tale om genopretning af tidligere stenrev, som er fjernet. Ikke nødvendigvis fra nøjagtig samme placering men generelt for Roskilde Fjord.

De udlagte stenrev er desuden placeret efter grundig analyse af dybder og udformning, samt med vurdering af potentialet for muligheder for biologiske elementer.

Kystdirektoratet finder derfor, at der kan gives tilladelse til udlægning af to stenrev i Roskilde Fjord ved Nørrerev og Veddelev.

Begrundelse for ikke at kræve en konsekvensvurdering

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

De ansøgte stenrev er placeret i Natura 2000-område nr. 136 "Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov" og begge rev er beliggende, hvor der er marinkortlagt bugt (nr. 1160).

Udpegningsgrundlaget fremgår af bilag 1.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV arter. Kystdirektoratet vurderer således at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for, samt for bilag IV arter. Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af indkomne høringssvar, oplysninger fra ansøgningen, samt eget datagrundlag og vurdering af påvirkningen.

Kystdirektoratets vurdering, af at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering, skyldes bl.a. projektets begrænsede omfang, placering og type. Stenrevne vurderes at have potentiale til at være permanente, og dette vurderes ikke at påvirke Natura-2000 området negativt.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen omfatter anlæg af to stenrev i Roskilde Fjord, ved Nørrerev (4200 tons natur-/sprængsten), 4150 m²) og Veddelev (300 ton natur-/sprængsten), 700 m²).

Udlægning foregår med pram og på lavt vand med gravemaskine. Anlægsperioden anslås til 5-6 uger.

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen, har den været sendt i høring hos Søfartsstyrelsen, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Miljøstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Vikingeskibsmuseet, Roskilde Kommune, Lejre Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen.

Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger.

Miljøstyrelsen skrev den 12. oktober 2020 følgende:

”Miljøstyrelsen har gennemgået det fremsendte materiale vedr. udlægning af to stenrev i Roskilde Fjord, nær Gershøj (Lejre) og Veddelev (Roskilde), og har ingen bemærkninger til det ansøgte projekt”.

Søfartsstyrelsen skrev den 6. oktober 2020 følgende:

”Søfartsstyrelsen har ingen indvendinger imod det ansøgte projekt med etablering af stenrev i Roskilde Fjord.

Jeg har lagt positionerne fra det ansøgte i søkortet (se vedlagte 3 kortudsnit).

For etablering af stenrev og andre aktiviteter relateret hertil, så henvises der til vedlagte bekendtgørelse nr. 1351 og det dertil hørende vurderingsskema.

Disse forudsættes efterlevet i relevant omfang.

Der nævnes i ansøgningen, at områderne skal afmærkes.

I den forbindelse skal der sendes ansøgning til Søfartsstyrelsen om tilladelse til denne afmærkning, jf. vedlagte bekendtgørelse nr. 45.

Der skal i ansøgningen oplyses nærmere om placering samt fabrikat og type på den ønskede afmærkning.

Det kan anbefales, at projektet retter henvendelse til Roskilde Fjordudvalg for en mulig koordinering mv af denne afmærkning”.

Fiskeristyrelsen skrev den 8. oktober 2020 følgende:

”Fiskeristyrelsen har ingen kommentarer til sagen”.

Vikingskibsmuseet skrev den 8. oktober følgende:

”Vikingskibsmuseet vurderer, at der er begrundet formodning om forekomst af fortidsmider beskyttet af Museumsloven inden for anlægsområdet og indstiller til Slots- og Kulturstyrelsen, at der stilles vilkår om marinarkæologisk forundersøgelse. Et eventuelt vilkår vil blive fremsendt af Slots- og Kulturstyrelsen”.

Slots- og Kulturstyrelsen skrev den 13. oktober bl.a. følgende:

”Det kan konkluderes at der i og omkring begge anlægsområder findes et stort antal kendte lokaliteter fra Kongemose- og Ertebøllekulturen, samt potentiale for forekomst af endnu ikke kendte lokaliteter.

(...)

Slots- og Kulturstyrelsen har gennemgået museets faglige vurdering og indstilling, og kan konstatere at der foreligger såkaldt ”begrundet formodning” om tilstedeværelse af fortidsminder på områderne. Sådanne fortidsminder er beskyttet i medfør af museumslovens § 29 g, stk. 1; se nedenfor.

Slots- og Kulturstyrelsen skal derfor anmode Kystdirektoratet om, overfor ansøger, at stille vilkår om, at der gennemføres en marinarkæologisk forundersøgelse af de berørte områder.

Sådanne arkæologiske forundersøgelser gennemføres for den projektansvarliges regning og i medfør af § 29 g, stk. 4 i museumsloven. Slots- og Kulturstyrelsen skal opfordre den projektansvarlige til snarest belejligt at rette henvendelse til Vikingskibsmuseet (...) for nærmere aftale vedr. sagens vilkår.

Hvis den projektansvarlige har supplerende informationer til belysning af sagen, skal disse tilflyde Vikingskibsmuseet inden der mellem denne og museet laves

aftale om det arkæologiske arbejde. Den endelige projektbeskrivelse, herunder budget, skal godkendes i Slots- og Kulturstyrelsen, inden arbejdet igangsættes.

Dersom nærværende marinarkæologiske forundersøgelse gennemføres, finder Slots- og Kulturstyrelsen ikke, at der for så vidt gælder kulturarven vil være behov for, at der udarbejdes en VVM-redegørelse”.

-

Til høringssvarene har I bemærket, at I vil gennemføre en marinarkæologisk forundersøgelse inden anlæg af stenrevne.

Klagevejledning

Dette dokument indeholder to afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.
- Afgørelsen kan påklages af afgørelsens adressat og enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagen, samt af en berørt nationalparkfond eller landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige rekreative interesser eller brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af :
  1. at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og
  2. at foreningen eller organisationen kan dokumentere, at den repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Thomas Larsen
Landinspektør, Specialkonsulent I Kystzoneforvaltning
+45 91 35 74 42 | tla@kyst.dk

Kopi: Søfartsstyrelsen, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Miljøstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Vikingeskibsmuseet, Roskilde Kommune, Lejre Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen
Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.

Bilag 1: (vist uden senere ændringer, men disse fremgår af MST.dk.)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 120		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Søbred med småarter (3130)
	Kransnålalge-so (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91Do)
	Elle- og askeskov* (91Eo)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Eremit* (1084)	Stor vandsalamander (1166)
	Blank seglmos (1393)	Mygblomst (1903)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 199		
Naturtyper:	Brunvandet sø (3160)	Hængesæk (7140)
	Skovbevokset tørvemose* (91Do)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 105		
Fugle:	knopsvane (T)	sangsvane (T)
	grågåse (T)	skeand (T)
	troldand (T)	hvinand (T)
	stor skallesluger (T)	havørn (TY)
	blishone (T)	klyde (Y)
	fjordterne (Y)	havterne (Y)
	dværgterne (Y)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 107		
Fugle:	hvepsevåge (Y)	sortspætte (Y)
	rodrygget tornskade (Y)	